

HYOL:n rakenteet luotiin 1960- ja 1970-luvuilla

EERO KITUNEN

Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liiton HYOL:n edeltäjä Historian Opettajain Yhdistys perustettiin vuonna 1948. HYOL täyttää siis tänä vuonna 75 vuotta. Juhlat järjestetään syyspäivien yhteydessä Helsingissä.

Historian opettajain yhdistyksen nimi muutettiin muutaman kerran, kunnes se rekisteröitiin Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitoksi vuonna 1978. Nykyisen HYOL:n kannalta muitakin keskeisiä rakenteita luotiin 1970-luvulla.

Toimintansa laajenemisen vuoksi yhdistys vuokrasi Helsingistä pienen huoneen toimitilakseen ja perusti toiminnanjohtajan toimen 1970-luvun puolivälissä. Lähes 30 vuotta oli yhdistyksen toimisto ollut sen kulloisenkin sihteerin kotona. Sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviä olivat hoitaneet lehtorit virkatöidensä ohella. HYOL:lla on ollut viisi toiminnanjohtajaa ja toimisto viidessä eri osoitteessa.

Myös 1960-luku oli yhdistykselle rakenteellisten uudistusten vuosikymmen. Tuolloin se sai viralliset säännöt ja loi jaostot vastaamaan toiminnan eri osa-alueista. Lisäksi perustettiin Kleio-lehti ja ensimmäiset paikalliskerhot sekä aloitettiin taloustietokilpailujen järjestäminen.

1960-luvun alussa yhdistykselle laadittiin säännöt, joiden mukaan sen päätehtävä oli kehittää historianopettajien ammattitaitoa ja valvoa heidän ammatillista etuaan. Samaan aikaan yhdistys tehosti toimintaansa perustamalla jaostoja. Jaostot vastaa- vat suurin piirtein HYOL:n nykyisiä työryhmiä.

Kleio-lehti perustettiin vuonna 1963. Jo edellisen vuosikymmenen alusta lähtien julkaistun Vuosikirjan ohelle haluttiin useammin ilmestyvä julkaisu, joka olisi tehokas tiedotus- ja vaikutuskanava. Vaikka Kleio-lehti oli yhdistykselle merkittävä haaste erityisesti taloudellisesti, onnistuttiin sitä alusta lähtien julkaisemaan tauotta. Vuosikirjan julkaisemisesta HYOL taas luopui myöhemmin kokonaan.

Jo Historian Opettajain Yhdistyksen perustamisasiakirjassa mainittiin, että yhdistys voi jakaantua jäsentensä asuinpaikan perusteella osastoihin. Ensimmäiset paikalliskerhot perustettiin Jyväskylään ja Tampereelle 1960-luvun alussa. Vuosikymmenen lopussa paikalliskerhoja oli jo yhteensä kahdeksan.

Ensimmäinen taloustietokilpailu järjestettiin vuonna 1966, jolloin siihen osallistui reilusti yli 20 000 oppilasta 328 koulusta. Nykyään Taloustaitokilpailuna toteutettava kilpailu on vanhin koko ikäluokalle Suomessa järjestettävä koululaiskilpailu.

Se, että HYOL:n toiminnan keskeiset rakenteet luotiin vuosikymmeniä sitten, ei tietenkään tarkoita, että ne ovat aikansa eläneitä. On kuitenkin selvää, että niiden tulee muuttua ympäröivän yhteiskunnan mukana. Esimerkiksi etätyön ja -tapaamisten yleistyminen on vähentänyt toimiston tarvetta.

Syyspäivien yhteydessä pidettävässä liittokokouksessa esitellään HYOL:n strategia vuosiksi 2024–2026. Se on tarkoitus auttaa muun muassa HYOL:n rakenteita koskevaa päätöksentekoa. ■

Kirjoittaja on HYOL ry:n hallituksen puheenjohtaja.

Lähteenä käytetty Arja Virran kirjoittamaa HYOL:n 50-vuotishistoriikkaa "Pedagogiikkaa ja etujen vartiointia".